

66. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Г.І. Чернігевич

Національний університет харчових технологій

В умовах фінансово-економічної кризи головним завданням розвитку ринку хлібопекарської продукції є задоволення базових потреб споживачів товарами сучасного високоякісного виробництва за доступними цінами. Для отримання якісної хлібопекарської продукції, особливу увагу слід приділяти якості сировини, яка не завжди відповідає вимогам державних стандартів України.

Запорукою розвитку галузі є здатність учасників ринку до якісних змін та оновлення його операційної структури, підвищення ефективності функціонування на основі вдосконалення технічних характеристик обладнання, технології та організації праці всіх структурних підрозділів.

Продовольчий ринок Львівської області є одним з основних елементів державного продовольчого ринку, який демонструє особливості виробництва і споживання продукції у регіоні. Основним індикатором ефективності галузі є підвищення рівня споживання продуктів харчування на душу населення, що дає можливість нарощувати їх обсяги виробництва.

Проте скорочення населення регіону, зменшення купівельної спроможності жителів Львівської області протягом останніх років негативно позначилось на динаміці обсягів виробництва хліба і хлібопекарської продукції. В 2012 році було вироблено 1679 тис. т хлібопекарської продукції, що на 4,77 % менше ніж у попередньому році [2].

Ситуація на продовольчому ринку Львівської області є закономірною до загальнодержавної. При цьому у структурі товарообігу питома вага продовольчих товарів зменшилась з 33,5 % у 2007 до 29,8 % у 2012.

Таблиця 1. Динаміка обсягів виробництва харчової промисловості у Львівській області, тис. тонн [2]

Показник	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Виробництво продуктів харчування та безалкогольних напоїв	125,7	127,2	112,7	100,7	102,0	96,2
Виробництво борошна	84,4	72,4	66,2	56,5	50,3	66,0
Виробництво хліба і хлібопекарської продукції	76,9	75,3	72,0	70,9	72,2	65,0

Загалом така тенденція не є сегментованою за областями. Зниження обсягів виробництва і реалізації продукції спостерігається по всій країні. Враховуючи дані Державної служби статистики, найбільше хлібобулочних виробів, станом на 2012 рік, виробляють Донецька та Дніпропетровська області. Відповідно найменшу частку на ринку країни займають Тернопільська та Рівненська області [3]. Це зумовлено тим, що регіони, де спостерігаються найвищі обсяги виробництва, — промислові центри з значною часткою міського населення.

Особливою характеристикою для прийняття рішення щодо придбання товару, а, відповідно, розвитку галузі, є рівень цін. Завдяки внесенням змін до нормативно-правової бази в даній галузі, в т.ч. підписанню наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16 січня 2013 №15 «Про затвердження обсягів поставки борошна», вдалося стабілізувати цінову політику хлібопекарських підприємств. Таким чином, якщо протягом 2011 і 2012 років спостерігалось зростання цін на 15,8 % та 4,12 % відповідно, то в 2013 році рівень цін знизився на 14,3 % порівняно з попереднім періодом [3].

Особливістю хлібопекарської промисловості є нееластичний характер попиту, що зумовлено залежністю від фізіологічних потреб населення. Щоб частково вирішити цю проблему, в 2010 р. у Львові, відбувся запуск автоматизованого заводу з виробництва хлібних і хлібобулочних напівфабрикатів, який входить до АТ «Концерн Хлібпром», що призвело до диверсифікації галузі за рахунок продукції преміум класу.

Головним перспективним напрямом розвитку регіонального ринку виробництва хліба і хлібобулочних виробів, на нашу думку, є інтеграція виробників на основі укрупнення та концентрації виробництва і їх взаємодії один з одним [1].

Створення інтегрованих об'єднань дозволить:

- підвищити ефективність господарювання підприємств галузі за рахунок поглиблення їх спеціалізації;
- диверсифікувати канали збуту продукції;
- стимулювати інноваційний розвиток промисловості регіону;
- створити нові підприємницькі структури;
- підвищити контроль за якістю та безпекою продукції;
- сформулювати оптимальний баланс продовольчих ресурсів.

Отже, головним завданням подальшого розвитку ринку хлібобулочних виробів є інтеграція виробників на основі укрупнення та концентрації виробництва і кооперування підприємств. Це дозволить встановити міцні та взаємовигідні зв'язки між виробниками та покращити взаємовідносини між підприємствами і обласними органами влади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єрмаков О. Ю., Герасіна В. О. Напрямки та ефективність підприємств хлібопродуктового комплексу / О. Ю. Єрмаков, В. О. Герасіна // Економіка АПК. — 2006. — № 7. — С. 86-90.
2. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.lv.ukrstat.gov.ua.
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

Науковий керівник — Л.М. Закревська, канд. екон. наук.